

nevezni. Másrésztől nyíltan támadta az epigonokat, Ady üres utánzóit, akik „látóhatóan a magyar Ady köpönyege alól bújtak ki”. Augustín Način-Borin költészetéhez például a következő lapidáris megjegyzést fűzte: „túlságosan kényszeredett az Ady költészetére valló reminiscenciákban, kilátszik alóla a determináló hatás, s így már-már karikatúrája az eredetinek”.

Ady költeményeiből az első válogatás 1934-ben jelent meg kötetben szlovákul. Vladimír Marko, a fordító, nem volt költő, és ez megmutatkozott a fordítás színvonalában is. Ezért ennek a kötetnek mindenekelőtt informatív a jelentősége. E. B. Lukáč említett *Na brehu čiernych vód* című antológiáján kívül szép számmal szerepeltek Ady versei Emil Boleslav Lukáč további fordításköteteiben (*Záhada útechy* — A vigasztalás kertje, 1949; *Spoved Dunaja* — A Duna vallomása, 1976), valamint Valentín Beniák versfordításainak gyűjteményében (*Večerná blýskavica* — Esti vilámlás, 1957). Önálló Ady-kötetet jelentetett meg Emil Boleslav Lukáč (*V mladých srdciach* — Ifjú szívekben, 1941), utána pedig Ján Smrek (Ady Endre: Versek, 1950). Ez utóbbi máig a legterjedelmesebb, a legegységesebb; több mint száz verset tartalmaz, főként a költő első nagy alkotói korszakából, az Új Versek megjelentetése utáni időből. (Érdekes, hogy majdnem minden szlovák fordító többnyire ugyanebből a korszakból választott.)

Ady Endre költészete Szlovákiában mindig a művészet legnemesebb feladatát töltötte be: jelentős része volt a szlovák–magyar közeledésnek. Olyan szellemi érték ez, amelyhez bátran csatlakozhatnak az irodalom új nemzedékei, és legfőképpen az a nemzedék, amelyhez Ady legfiatalabb fordítója, Vojtech Kondrót is tartozik.

KISS GY. CSABA fordítása

A legújabb szlovák Ady-vers

Keletkezésének helye és ideje: Cseklész, 1977. április. Szerzője: Vojtech Kondrót szlovák költő és műfordító. A harmincévesek nemzedékének tagja, költőként és műfordítóként is szép nevet szerzett már magának a szlovák olvasók körében. Őt önálló verseskötete mellett főként a magyar irodalomból, közelebbről huszadik századi líránkból fordít. Közvetítő munkájának eredményeképpen látott napvilágot Weöres Sándor, Babits Mihály és Illyés Gyula verseinek szlovák kötetek. Adytól eddig csak néhány verset ültetett át anyanyelvére, az évfordulót saját eszközeivel — költőként köszöntötte. Ady-verse lefordíthatatlan; hiszen mind a négy versszak mind a négy sorában Ady neve rímel. Ezért prózában kíséreljük meg magyarul visszaadni tartalmát: „Vers, amelyet régen megfeketült gerendákba véstek, / Titokzatos mint az erdélyi várak / Hervadó kerteket belepő hó / Táj, ahol örökkön ifjú maradt; — Temetők — ezek a téli szőlőskertek / A fasornak az a fája, mely mögé elrejtézt / Amikor háztűznézőbe járt a Halálnál titokban / Táj, ahol örökkön ifjú maradt; — Tekintetek — jégkigyók oszlopsora / Egyedül a tengerrel, mely nyíltan fürkészi a szemet / Tud mindent és semmit el nem árul / Táj, ahol örökkön ifjú maradt; — Vers, amelyet régen megfeketült gerendába véstek, / Titokzatos mint az erdélyi várak / Hervadó kerteket belepő hó / Táj, ahol örökkön ifjú maradt.”

(A vers kéziratának hasonmása a 78. oldalon.)

K. GY. CS.